
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФІЛОСОФСЬКИЙ КОНГРЕС

Друга важлива подія, яка з року в рік не відбувається (і триває це вже 20 років! сумний ювілей!) — це Всеукраїнський філософський конгрес. Попередній відбувся навесні 1995 року. Відтоді всі плани і спроби зібрати новий конгрес, на якому було б варто обговорити стан справ у царині вітчизняної філософії (і не лише це), не спричинилися до реального результату. Найближче до втілення ідеї конгресу підійшли наприкінці 2010-го, запланувавши його проведення навесні чи восени 2012 року. Тривалий термін, який передбачалося відвести на підготовку заходу, був зумовлений не лише організаційними та фінансовими складнощами його проведення, а передусім намаганням здійснити його як якісно новий крок у самоорганізації життя й дієвості української філософської спільноти, а не просто як величезну помпезну (й разом із тим малоефективну) конференцію. Проведення Всеукраїнського конгресу у 2012 році також мало на меті підготуватися до дієвої участі українських філософів у XIII Світовому філософському конгресі «Філософія як запит та шлях життя» (Philosophy as Inquiry and Way of Life) (Афіни, 2—10 серпня 2013 року). Зручну консолідовану можливість для цього надало членство Українського філософського фонду у FISP (Міжнародній Федерації філософських товариств). На жаль, цим планам не судилося здійснитися.

Однак у процесі реалізації задуму робоча група Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України у складі А. Єрмоленка, С. Йосипенка, С. Пролеєва підготувала «Попередні пропозиції щодо підготовки Всеукраїнського філософського конгресу», які пропонуємо увазі читачів зі скромним сподіванням, що цей давній документ надихне філософську спільноту на відновлення роботи з організації та проведення важливого для всіх нас (і надто в нинішніх кризових умовах) заходу.

ПОПЕРЕДНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФІЛОСОФСЬКОГО КОНГРЕСУ «ФІЛОСОФІЯ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО УКРАЇНИ»

1. Укладається та розсилається філософській спільноті Меморандум про проведення Всеукраїнського філософського конгресу в вересні/жовтні 2012 року (ідеологія форуму, його актуальність, стисла історія попередніх конгресів, завдання, передбачити аспект міжнародної участі).

2. Утворюється Підготовчий комітет з необхідними підструктурами (Президія, Оргкомітет, Програмний комітет)¹ і розгортається підготовча робота:

2.1. Збираються пропозиції та ініціативи з місць (як щодо змісту та організації роботи, так і для визначення найбільш цікавих місцевих проєктів).

2.2. Визначаються та проводяться попередні форуми з окремих ключових проблем, які обговорюватимуться на Конгресі (й з цими попередніми результатами виходимо на сам Конгрес). Було б доцільно скласти програму заходів.

2.3. Відкривається обговорення (дискусія) наявної філософської ситуації в Україні; її матеріали друкуються регулярно на сайті і в періодиці (наприклад, рубрика «ФД»). — «Назустріч Філософському конгресу!»

2.4. Окремо передбачити працю з мас-медіа, озвучити підготовку Конгресу максимально широко, цим надавши йому публічної значущості.

2.5. Готуються та видаються матеріали Конгресу, завдання яких підготувати плідне обговорення проблем під час його роботи.

Щодо концепції Конгресу

Конгрес присвячено єдиній проблематиці, яка виражається у пропонованому гаслі «Філософія для майбутнього України» та конкретизується у *ключових проблемах* конгресу. Ці проблеми є предметом безпосереднього обго-

¹ Програмний комітет бажано створити якнайшвидше для розроблення ідеології та основних напрямів Конгресу, інші органи — мірою необхідності. Таким чином Програмний комітет представлятиме ініціативну групу, а Президія та Оргкомітет — Засновників (НАНУ та МОНУ наприклад). Президія буде зібранням очільників організацій-засновників, Оргкомітет — виконавчим органом Конгресу.

ворення (з подальшою конкретизацією) на пленарних засіданнях і задають тон обговорення на секціях. За результатами обговорення можуть бути ухвалені загальна резолюція, резолюції з окремих напрямів і проблем, звернення та пропозиції щодо проведення наступного конгресу.

Огляд філософських сил — широта представництва має бути поєднана з відбором продуктивних персоналій та ідей.

Виокремлення як попередньо, так і в процесі роботи Конгресу ключових проблем розвитку української філософії сьогодні.

Привернення до філософської спільноти і її роботи уваги держави і громадськості.

По завершенні Конгресу продовжити роботу з його «спадщиною» — видання, резолюції, дослідницькі та освітні програми, об'єднання вчених тощо.

Під час роботи Конгресу передбачається проведення ярмарку філософської літератури.

На основі Концепції Конгресу мають бути визначені та оголошені його цілі.

Чотири ключові проблеми, яким варто підпорядкувати змістовно роботу Конгресу

1. «Філософування по-українському»: філософське мовлення українською (широкий спектр — від проблем перекладу до поняттєвого апарату й стилістики актуального філософського дискурсу, зокрема і обтяженість радянським спадком, академічна/літературна мова, місце філософської публіцистики etc.).
2. Філософія як можливість «діагнозу» і «терапії»: соціальний та екзистенційний виміри.
3. Філософія у структурі університетської освіти та сучасної освіченості загалом.
4. Ідентичність сучасної філософії: місце раціональності в сучасному світі.

Щодо структури Конгресу:

Пленарні засідання, секції за напрямами, галузями філософського знання та окремими проблемами, панелі, круглі столи, стенди тощо.

- **Керівні органи конгресу:**

- Президія
- Оргкомітет
- Програмний комітет

- **Формат роботи конгресу:**

- Пленарне
- Секційні
- Стенди
- Панельні

- **Пленарне:**
Філософія для майбутнього України
- **Секційні:**
Філософія в Україні в контексті парадигмальних змін
світової філософської думки
Філософія в суспільстві
Глобальні ризики та загрози як виклик філософії
(та інші...)
- **Панельні:**
Місце і роль раціональності в сучасному світі
Доля трансценденталізму в сучасній філософії
(та інші...)
- **Стенди:**
Практична філософія як «діагностика» і «терапія»
Філософія розмовляє українською (термінологія, переклади)
Філософія та філософська освіта
Філософія на місцях
(та інші...)
- **Робота книжкового ярмарку**